

Elwis Osmanow (krtat. Elvis Osman) – urodził się 2 września 1988 roku w miejscowości Jangijul w Uzbekistanie. W roku 1989 jego rodzina powróciła na Krym i osiedliła się w wiosce Dolinnoje (krtat. Topçıköy), 7 kilometrów od Bachczysaraju.

Po ukończeniu szkoły w roku 2005 wstąpił na Wydział Historyczny Narodowego Uniwersytetu Taurydzkiego im. W. I. Wernadskiego w Symferopolu. W roku 2010, po uzyskaniu tytułu magisterskiego, rozpoczął tam studia doktoranckie. Jego dysertacja poświęcona jest kompleksowi urbanistycznemu Bachczysaraju od XVI do początków XX wieku. Od roku 2010 jest wykładowcą w Katedrze Historii Krymskiego Uniwersytetu Inżynierjno-Pedagogicznego w Symferopolu. Autor ponad 20 publikacji naukowych. Współpracuje z redakcjami „Przeglądu Tatarskiego” oraz „Rocznika Tatarów Polskich”.

Pałac chanów krymskich – tatarskich władców państwa, obejmującego Półwysep Krymski i ziemie przyległe, tj. terytoria wokół Morza Azowskiego, północne wybrzeże Morza Czarnego, Półwysep Tamański, przedgórze kaukaskie nad rzekami Kubań i Terek – jest symbolem dawnej potęgi i tradycji państwowej, a także kultury tatarskiego państwa. [...] dla Tatarów ma znaczenie podobne do tego jak Wawel dla Polaków.

Praca Elwisa Osmanowa prezentuje – w miarę możliwości – dzieje tej budowli, etapy jej powstawania, poszczególne elementy architektoniczne. Jest tekstem, który przybliży czytelnikowi założenia tatarskiej kultury XVI-XVIII stulecia, realizowane w architekturze, będącej często syntezą budowlanego kunsztu Wschodu i Zachodu. Udział w XVI stuleciu włoskich rzemieślników i architektów świadczy – według autora – o wpływie włoskiego renesansu na kształt i formę budowli.

Oprócz historii samego pałacu książka ukazuje również dzieje miasta Bachczysaraj, tradycję jego lokacji, położenie na szlaku przecięcia cywilizacji stepu i wybrzeża czarnomorskiego. Autor cytuje legendy związane z powstaniem miasta i pałacu, a także przytacza autorów staropolskich, na przykład relacje Marcina Broniewskiego z połowy XVI stulecia. Omawia dokładnie poszczególne, wyróżniające się fragmenty architektoniczne kompleksu pałacowego, portale, bramy, dziedzińce, baszty, meczety chańskie, łaźnie oraz elementy zdobnicze. [...]

Przedstawione są w tej pracy poszczególne etapy i okresy budowy pałacu. Książka napisana jest syntetycznie, bez zbędnych opisów i fragmentów. Poprawna jest konstrukcja, prowadzona według zasad chronologicznej narracji. W ostatniej części autor przedstawia zawartość ekspozycji etnograficznej, utworzonej w muzeum przez U. Bodaninskiego. Podobna ekspozycja funkcjonuje także współcześnie i jest szczegółowo opisana. [...]

Książka jest niewątpliwie godna polecenia dla każdego, kogo interesuje szeroko rozumiana kultura Wschodu, szczególnie dorobek i tradycja kultury Tatarów Krymskich.

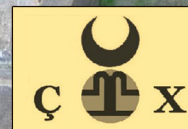
(Fragment recenzji prof. dr. hab. Selima Mirzy Chazbijewicza)

ISBN 978-83-64358-28-9

Elwis Osmanow

PAŁAC CHANÓW KRYMSKICH W BACHCZYSARAJU

Widok na Pałac Chański w Bachczysaraju.

Wielki Meczet Chański.

Główna część pałacu, po prawej – Żelazne Drzwi, czyli Portal Alewiza.

Skrzydło haremowe Pałacu Chańskiego.